

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

MINISTEREN

J.nr. 05-0800-00057
Init.: TDA
Dato: 26. april 2005

Under henvisning til spørgsmål nr. 6 vedrørende L 27 fra Folketingets Retsudvalg sendes hermed i 5 eksemplarer familie- og forbrugerministerens besvarelse.

Spørgsmål nr. 6:

”Ministeren bedes kommentere vedlagte udkast til ændringsforslag, herunder redegøre for de mulige konsekvenser af ændringsforslagene.”

Svar:

Der er vedlagt ændringsforslag til L 27 af et mindretal (DF). Nedenfor er anført mine bemærkninger til de enkelte ændringsforslag.

Ændringsforslag nr. 1 og 2:

Det foreslås, at man ændrer personantalsgrænsen fra 1.000 til 3.000.

Til nr. 1 og 2:

Hvis grænsen i lovforslagets §§ 2 og 3 hæves fra 1.000 personer til 3.000 personer, vil der blive frigjort ca. 110 efternavne mod ca. 315 navne, hvis grænsen fastholdes på 1.000 personer. Der henvises til bilag 5 i Navnelovsudvalgets betænkning 1446/2004.

Den foreslåede grænse på 1.000 personer er udtryk for en afvejning mellem de hensyn, der på den ene side er til at liberalisere navnereglerne, og på den anden side er til slægtsfølelsen hos bærerne af de frigivne navne, se pkt. 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Der er her lagt vægt på, at der ved meget udbredte navne ikke kan antages at være nogen krænkelserisiko, da personer, der bærer et meget udbredt efternavn, ikke har nogen forventning om slægtsmæssig tilknytning til andre personer, der bærer samme navn. Jeg mener, at når et navn bæres af 1.000 personer eller mere, er det så udbredt, at den enkelte ikke kan have nogen forventning om en slægtsmæssig tilknytning til de øvrige bærere af det samme navn. En forhøjelse af grænsen til 2.000 eller 3.000 vil være be-

grænsning af den tænkte liberalisering, men det vil stadig frigøre et betydeligt antal navne.

Ændringsforslag nr. 3, 4, 5, 7 og 8:

Det foreslås, at faste samlevende ikke skal sidestilles med ægtefæller.

Til nr. 3, 4, 5, 7 og 8:

Hvis dette ændringsforslag gennemføres, vil det fortsat ikke være muligt for faste samlevende og deres eventuelle fælles familie at bære samme mellem- og/eller efternavn, medmindre der er tale om et navn, der ikke er beskyttet efter lovforslagets § 3.

Jeg har forståelse for de betænkeligheder, der kan være med at liberalisere navnereglerne på dette punkt. På baggrund af det høje antal af ugifte samlevende i Danmark (ca. 600.000 i 2003) er det imidlertid min opfattelse, at man også på navneområdet i nogen grad bør sidestille ugifte samlevende med ægtefæller. Der er dog fortsat skærpede krav til ugifte samlevende i forhold til ægtefæller, idet de pågældende skal have levet sammen i 2 år eller have fælles barn under 18 år, der har eller skal have navnet som efternavn.

Et fælles efternavn anses ofte som udtryk for en familietilknytning, og jeg finder, at også ugifte samlevende og især disses børn kan have en stærk og beskyttelsesværdig interesse i over for omverdenen at blive anset for en familie og herved styrke familiefølelsen. Det bemærkes, at retsstillingen for ugifte samlevende på en række områder er blevet forbedret betragteligt. Der henvises her bl.a. til børneloven og lov om forældremyndighed og samvær.

Der henvises i det hele til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.3.

Ændringsforslag nr. 6:

Det foreslås, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter en tidligere ægtefælles efternavn ikke kan videregives uden den tidligere ægtefælles tilladelse.

Til nr. 6:

Herved fjernes delvist den i lovforslaget foreslåede ophævelse af sondringen mellem giftenavn og eget efternavn (efter ændringsforslagets ordlyd vil det således være muligt for en forælder at videregive sit giftenavn til et særbarn – dette er i dag kun muligt ved første navngivning af særbarnet).

Jeg finder fortsat, at sondringen mellem giftenavn og eget efternavn helt bør ophæves. Dette skyldes, at hensynet til den tidligere ægtefælle ikke længere kan antages at være tilstrækkeligt tungtvejende til at opretholde den eksisterende ordning. En videreførelse af et efternavn erhvervet ved ægteskab kan således alene antages at være aktuelt, hvor bæreren har en sådan stærk tilknytning til navnet, at det reelt opleves som en del af den pågældendes identitet. Herudover skal det bemærkes, at antagelse af ens ægtefælles (eller faste samlevers) efternavn efter lovforslaget kræver samtykke fra ægtefællen (eller den faste samlever). Man kan allerede i dag på andet grundlag end biologisk slægtskab (sted- og plejebarnsforhold) med samtykke antage et efternavn, som herefter bliver ens eget efternavn, og som man derfor kan videregive som var det ens eget efternavn. Endelig vil en ophævelse af sondringen mellem giftenavn og eget efternavn indebære en væsentlig administrativ forenkling, idet der ikke længere er behov for at opretholde en registrering af, hvilke navne der er erhvervet på grundlag af ægteskab, og hvilke der er erhvervet på andet grundlag. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2.

Ændringsforslag nr. 9

Det foreslås, at der i lovforslaget indføres en bestemmelse om, at det ikke skal være tilladt at vælge et fornavn, som kan være til ulempe for barnet.

Til nr. 9

Jeg har forstået ændringsforslaget således, at der alene ønskes et sådant krav ved navngivning af børn, dvs. personer under 18 år. Efter min opfattelse er forældremyndighedsindehavere de nærmeste til at vurdere, om et fornavn vil være til ulempe for et barn. Forældremyndighedsindehavere træffer således dagligt beslutninger om deres børns forhold, herunder om barnets frisure, påklædning m.v., der kan give anledning til drillerier, uden at offentlige myndigheder kan forbyde dette. Hertil kommer, at det af lovforslaget fremgår, at der ved antagelse af nye fornavne skal være tale om et egentligt fornavn (man kan bl.a. ikke hedde Hansen eller Sneleopard til fornavn), der ikke må betegne det modsatte køn eller være uegnet som fornavn her i landet. Det fremgår videre, at navnet ikke må være upassende eller kunne vække anstød. Herved er der således sat grænser for, hvilke fornavne der kan tillades, og helt bizarre navne som f.eks. Anus vil derfor heller ikke efter lovforslaget kunne tillades. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.1. og de specielle bemærkninger til §§ 13 og 14. Da der således allerede i lovforslaget er fastlagt grænser for, hvilke fornavne man kan give sine børn, finder jeg ændringsforslag nr. 9 unødvendigt.

Lars Barfoed

/Kirsten á Rogvi